

Mokėjimų statistika (MS)

1. [Kontaktinė informacija](#)
2. [Teisinė informacija](#)
3. [Metodinė informacija](#)
4. [Duomenų tikslumas ir suderinamumas](#)
5. [Duomenų sklaida](#)
6. [Metaduomenų atnaujinimas](#)

Pavadinimas	Mokėjimų statistika (MS)
1. Kontaktinė informacija	
1.1. Institucija	Lietuvos bankas
1.2. Padalinys	Ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnybos Statistikos departamento Pinigų ir finansų statistikos skyrius
1.3. Kontaktinis asmuo	Irena Kvedaravičienė payments.statistics.reporting@lb.lt (8 5) 268 0430
2. Teisinė informacija	
2.1. Įsipareigojimas rinkti, sudaryti ir skleisti statistinę informaciją	LB atsakomybė rinkti ir sudaryti statistinę informaciją, reikalingą ECBS ir LB funkcijoms vykdyti, yra įtvirtinta LB įstatymo (su paskutiniais pakeitimais 2019 m.) 8 straipsnyje. Statistinės informacijos sklaidos atsakomybė yra apibrėžta LB įstatymo 55 straipsnyje, kuriame nustatoma, kad LB ne rečiau kaip kartą per mėnesį skelbia statistinę ir kitą informaciją. LB vykdo statistikos darbus pagal kiekvienais metais tvirtinamą Lietuvos banko statistikos programą .
2.2. Statistinės informacijos rinkimą užtikrinantys teisės aktai ir susitarimai	Mokėjimų statistinės ataskaitos duomenys renkami vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2014 m. balandžio 24 d. nutarimu Nr. 03-65 „Dėl mokėjimų statistinės atskaitomybės“ (su vėlesniais pakeitimais) ir atitinka europinius standartus, išdėstytus Europos Centrinio Banko 2013 m. lapkričio 28 d. reglamente (ES) Nr. 1409/2013 dėl mokėjimų statistikos (ECB/2013/43) . Statistinės informacijos ir duomenų teikimo sutartys su Lietuvos statistikos departamentu ir Finansų ministerija.
3. Metodinė informacija	
3.1. Sąvokos ir apibrėžtys	Lietuvos mokėjimo paslaugų teikėjų (MPT) sektorius – visi Lietuvos mokėjimo paslaugų teikėjai: Lietuvos bankas, Lietuvoje įsteigti bankai, užsienio bankų filialai, Lietuvos centrinė kredito unija, kredito unijos, Lietuvoje įsteigtos mokėjimo įstaigos, užsienio mokėjimo įstaigų filialai, Lietuvoje įsteigtos elektroninių pinigų įstaigos ir užsienio elektroninių pinigų įstaigų filialai. Klientų aptarnavimo vietos – Lietuvos MPT priklausančios Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios fizinės klientų aptarnavimo vietos (filialai, klientų aptarnavimo skyriai, įskaitant vietas, kuriose mokėjimo paslaugos teikiamos per MPT darbuotojų arba MPT tarpininkų aptarnaujamus įrenginius). Mobiliosios klientų aptarnavimo vietos neįtraukiamos. Vienadienių indėlių sąskaitos – Lietuvos MPT klientams, kurie nepriklauso MPT sektoriui, atidarytos indėlių sąskaitos, iš kurių indėliai gali būti išduodami grynaisiais pinigais ir (arba) kurie, jeigu reikalaujama, pervedami pagal mokėjimo nurodymą, debeto įrašą, čekį arba kitą mokėjimo paslaugą be reikšmingo uždelimo, apribojimo arba baudos.

Pavadinimas	Mokėjimų statistika (MS)
	<p>Pervedamųjų indėlių sąskaitos – vienadienių indėlių, kurie, siekiant atlikti mokėjimus kitiems ūkio subjektams, jeigu reikalaujama, tiesiogiai pervedami naudojantis (prastomis mokėjimo paslaugomis (kredito pervedimu ir tiesioginiu debetu), kredito arba debeto kortele, pagal čekį arba kitomis mokėjimo paslaugomis be reikšmingo uždelsimo, apribojimo arba baudos, sąskaitos. Sąskaitos nelaikomos pervedamųjų indėlių sąskaitomis, jeigu jose laikomus indėlius galima tik konvertuoti į grynuosius pinigus ir (arba) šie indėliai gali būti paimti arba pervesti tik per kitą to paties savininko sąskaitą. Pervedamųjų indėlių sąskaitos, susietos su mokėjimo kortelėmis, taip pat įtraukiamos į šį rodiklį.</p> <p>Mokėjimai negrynaisiais pinigais – Lietuvos MPT klientų, priklausančių ne MPT sektoriui, ir pačių Lietuvos MPT, kai kita sandorio šalis priklauso ne MPT sektoriui, per ketvirtį inicijuoti mokėjimai Lietuvoje ir tarptautiniai mokėjimai. Tarptautiniai mokėjimai grupuojami į euro zonos ir Europos Sąjungos valstybes nares ir likusį pasaulį atsižvelgiant į kitos sandorio šalies mokėjimo paslaugų teikėjo steigimo vietą. Mokėjimai negrynaisiais pinigais suskirstyti į penkias tarpusavyje nesutampančias mokėjimo paslaugų rūšis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kredito pervedimai – mokėjimai, kai lėšų mokėtojo pateiktu nurodymu iš jo mokėjimo sąskaitos lėšos pervedamos į lėšų gavėjo mokėjimo sąskaitą. - Tiesioginis debetas – mokėjimo operacija, kai lėšų gavėjo nurodymu lėšos pervedamos iš lėšų mokėtojo į lėšų gavėjo mokėjimo sąskaitą. - Mokėjimai kortelėmis – Lietuvos MPT išleistomis arba jiems tarpininkaujant išleistomis kortelėmis atlikti mokėjimai nuotoliniu būdu arba naudojant kortelių skaitytuvus. Į mokėjimus kortelėmis neįtraukiamos grynujų pinigų pasiėmimo, įmokėjimo ir lėšų pervedimo operacijos bankomatuose, pastarosios įtraukiamos į lentelę „Lietuvos mokėjimo paslaugų teikėjų aptarnaujamuose bankomatuose ir kortelių skaitytuvuose atliktos operacijos“. Mokėjimai visų rūšių kortelėmis suskirstyti taip: <ul style="list-style-type: none"> - Nuotoliniu būdu inicijuoti mokėjimai – mokėjimai už prekes ir paslaugas, pirktas telefonu ar internetu. Šie mokėjimai inicijuojami per telekomunikacijos, skaitmeninius ar IT prietaisus ir ne fizinius kortelių skaitytuvus, naudojant mokėjimo kortelės duomenis (pvz., kortelės numerį, kortelės turėtojo vardą, pavardę ir pan.), tačiau nenurodant sąskaitos, su kuria kortelė turi sąsają, numerio. Mokėjimai, kurie atliekami iš kortelės sąskaitos naudojant kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigos interneto puslapyje esančią internetinės bankininkystės programą, laikomi kredito pervedimais elektroniniu būdu ir į mokėjimus kortelėmis neįtraukiami. - Kortelių skaitytuvuose inicijuoti mokėjimai kortelėmis – MPT išleistomis arba jiems tarpininkaujant išleistomis kortelėmis atliekami mokėjimai fizinėse prekybos ir paslaugų teikimo vietose, naudojantis mokėjimo kortelių skaitytuvais. - Mokėjimai čekiais – per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos MPT pateikti apmokėti čekiai (čekius MPT pateikia lėšų gavėjai) gryniesiems pinigams gauti, kelionės čekiai, euročekiai, banko čekiai ir paprastieji vekseliai. Išleisti, bet neišgryninti čekiai neįtraukiami. - Kitos mokėjimo paslaugos – daugiausia pinigų perlaidos ir mokėjimai per telekomunikacijos, skaitmeninius ar informacinių technologijų (IT) prietaisus. <ul style="list-style-type: none"> - Pinigų perlaida – mokėjimo operacija, kai

Pavadinimas	Mokėjimų statistika (MS)
	<p>mokėtojas arba lėšų gavėjas neturi sąskaitos, tačiau mokėtojas teikia lėšas savo MPT, kad nurodyta suma būtų pervesta gavėjui arba gavėjo vardu veikiančiam MPT. Šią paslaugą Lietuvoje daugiausia teikia mokėjimo įstaigos, priimdamos įmokas už komunalines paslaugas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mokėjimai per telekomunikacijos, skaitmeninius ar IT prietaisus – mobiliųjų operatorių klientų inicijuoti mokėjimai, kai mokėtojas pateikia sutikimą vykdyti mokėjimo operaciją, naudodamas telekomunikacijų priemones, skaitmeninį ar IT prietaisą, ir mokėjimas atliekamas telekomunikacijų, IT sistemos ar tinklo operatoriui, kuris yra tik tarpininkas tarp prekių bei paslaugų teikėjo ir mokėjimo paslaugų vartotojo. Iki 2015 m. kitos mokėjimo paslaugos buvo priskiriamos prie kredito pervedimų. - Mokėjimai, inicijuoti popieriniu būdu – mokėjimai, inicijuoti pateikus raštu užpildytą mokėjimo nurodymo formą. - Mokėjimai, inicijuoti elektroniniu būdu – mokėjimai, inicijuoti pateikus mokėjimo nurodymą elektroninėmis priemonėmis, t. y. internetu, elektroniniu duomenų perdavimo tinklu, mobiliuoju telefonu arba jame instaliuotomis programėlėmis ir kitomis elektroninėmis priemonėmis. Šie mokėjimai dar gali būti skirstomi taip: <ul style="list-style-type: none"> - Inicijuotas byloje / sugrupuotas mokėjimas – elektroniniu būdu inicijuotas mokėjimas, pateiktas kaip dalis kredito pervedimų ar tiesioginio debeto operacijų grupės, kurią per tam skirtą liniją vienu kartu (vienoje byloje) kredito pervedimo atveju inicijavo mokėtojas, o tiesioginio debeto atveju – lėšų gavėjas. Kiekvienas inicijuotas byloje / sugrupuotas kredito pervedimas ar tiesioginio debeto operacija į bendrą mokėjimo operacijų skaičių įtraukiami kaip atskira mokėjimo operacija. - Kaip pavienis inicijuotas mokėjimas – elektroniniu būdu inicijuotas kredito pervedimas ar tiesioginio debeto operacija, kuri pateikta nepriklausomai, t. y. kuri nėra vienu kartu (vienoje byloje) inicijuotų kredito pervedimų ar tiesioginio debeto operacijų grupės dalis. <ul style="list-style-type: none"> - Elektroninės prekybos mokėjimai – mokėjimai, atlikti per internetinės bankininkystės schemas ir mokėjimų inicijavimo paslaugas teikiančius teikėjus. Į šią kategoriją patenka mokėjimai, inicijuoti pasirinkus paslaugą „BankLink“. Rodiklis „Elektroninės prekybos mokėjimai“ neapima mokėtojo inicijuotų mokėjimų per internetinę bankininkystę, jei tuo pačiu metu nebuvo vykdoma elektroninės prekybos operacija. Jei mokėtojas pats inicijuoja mokėjimą internetinėje bankininkystėje be prekybininko įsikišimo, ši operacija nelaikoma elektroninės prekybos mokėjimu. <p>Ne SEPA kredito pervedimai ir Ne SEPA tiesioginis debetas – mokėjimo operacijos, kurios neatitinka bendros mokėjimų eurais erdvės (SEPA) kredito pervedimų ir tiesioginio debeto reikalavimų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos 2012 m. kovo 14 d. reglamente (ES) Nr. 260/2012. Jei MPT konvertuoja mokėtojo inicijuotą mokėjimo nurodymą į SEPA kredito pervedimą ar SEPA tiesioginio debeto operaciją, šis mokėjimas laikomas SEPA mokėjimu. Visi kredito pervedimai ir tiesioginio debeto operacijos ne eurais laikomos ne SEPA mokėjimo operacijomis.</p> <p>Operacijos atliekant įrašą klientų sąskaitose – per ataskaitinį</p>

Pavadinimas	Mokėjimų statistika (MS)
	<p>laikotarpį pačių Lietuvos MPT atliktos lėšų įskaitymo į savo klientų sąskaitas arba lėšų nurašymo iš klientų sąskaitų operacijos, kai neteikiama mokėjimo paslauga. Pavyzdžiui, kredito įstaigos klientui mokamos palūkanos už indėlį, klientui mokami dividendai, suteikiamos paskolos traktuojamos kaip įrašymai į sąskaitą, o nurašymai iš sąskaitos – nurašomas komisinis atlyginimas, gražinamos paskolos dalis, palūkanos už suteiktą paskolą ir pan.</p> <p>Grynųjų pinigų operacijos klientų aptarnavimo vietose – informacija apie Lietuvos MPT klientų aptarnavimo vietose per ataskaitinį laikotarpį atliktas grynųjų pinigų išdavimo ir priėmimo operacijas. Pateikiamos tik ne MPT sektoriaus subjektų atliktos operacijos. Taip pat įtraukiamos operacijos, kai gryniesiems pinigams įmokėti į savo sąskaitą arba išimti iš jos MPT klientų aptarnavimo vietose klientas naudoja mokėjimo kortelę, tačiau tik klientui identifikuoti. Neįtraukiamos operacijos, kai gryniesiems pinigai MPT klientų aptarnavimo vietose įmokami į kito asmens (ne mokėtojo) sąskaitą, šios operacijos laikomos pinigų perlaidomis. Rodiklis apima grynųjų pinigų išdavimo ir priėmimo operacijas visomis valiutomis.</p> <p>Gauti tarptautiniai mokėjimai – Lietuvos MPT klientų per ketvirtį gauti tarptautiniai kredito pervedimai, tiesioginio debeto operacijos, mokėjimai elektroniniais pinigais, čekiais arba kitomis mokėjimo paslaugomis. Operacijos, kai lėšų gavėjas, turintis sąskaitą pas Lietuvos mokėjimo paslaugų teikėją, gauna mokėjimo nurodymą kartu su lėšomis iš mokėjimą inicijavusio mokėtojo, turinčio sąskaitą pas užsienyje įsteigtą mokėjimo paslaugų teikėją, pateikiamos kaip gauti tarptautiniai kredito pervedimai, mokėjimai elektroniniais pinigais arba gautos kitos mokėjimo paslaugos. Operacijos, kai lėšų mokėtojas, turintis sąskaitą pas Lietuvos mokėjimo paslaugų teikėją, gauna mokėjimo nurodymą iš mokėjimą inicijavusio lėšų gavėjo pas užsienyje įsteigtą mokėjimo paslaugų teikėją ir sumoka lėšas gavėjui, pateikiamos kaip tiesioginio debeto operacijos arba kitos mokėjimo paslaugos. Gauti tarptautiniai mokėjimo nurodymai čekiais – tai užsienyje įsteigtų mokėjimo paslaugų teikėjų apmokėtų čekių, kuriuos yra išleidę Lietuvos mokėjimo paslaugų teikėjai, operacijos.</p> <p>Bankomatas – elektroninis prietaisas, suteikiantis galimybę autorizuotam naudotojui mokėjimo kortele pasiimti grynuosius pinigus iš sąskaitos arba juos įmokėti į ją, atlikti pervedimus, naudotis kitomis paslaugomis. Jeigu automatiškai elektroniškai prietaise negalima atlikti jokių operacijų, o tik peržiūrėti sąskaitos likutį, šis prietaisas nelaikomas bankomatu. Bankomatuose atliktos mokėjimo operacijos apima tik debeto, debeto su atidėtoju lėšų nurašymu ir kredito kortelėmis atliktas operacijas, operacijos elektroninių pinigų kortelėmis į šią kategoriją neįtraukiamos.</p> <p>Mokėjimo kortelių skaitytuvai – prekybos ir paslaugų įmonėse bei kredito, mokėjimo arba elektroninių pinigų įstaigų klientų aptarnavimo vietose esantys prietaisai, leidžiantys atlikti mokėjimus ir (arba) pasiimti grynuosius pinigus naudojant mokėjimo kortelę. Skaičiuojamas kiekvienas prekybos bei paslaugų įmonėje ir (arba) kredito, mokėjimo arba elektroninių pinigų įstaigos klientų aptarnavimo vietoje esantis elektroninis kortelių skaitytuvai, nesvarbu, ar jis yra integruotas į kasos aparatą, ar įrengtas šalia kasos aparato. Mokėjimo kortelių skaitytuvuose operacijos taip pat apima grynųjų pinigų išdavimo operacijas, atliekamas naudojantis skaitytuvais. Kortelių skaitytuvuose atliktos mokėjimo operacijos elektroninių pinigų kortelėmis į mokėjimus kortelių skaitytuvuose neįtraukiamos. Kadangi Lietuvoje tą patį kortelių skaitytuvą dažnai aptarnauja daugiau nei vienas bankas, lentelėje „Bankomatai ir kortelių skaitytuvai“ skelbiamas suminis visų bankų aptarnaujamų skaitytuvų skaičius nesutaps su skaitytuvų, kaip atskirų fizinių įrenginių, skaičiumi (ši pastaba negalioja kortelių skaitytuvuose atliktų operacijų skaičiumi ir vertei).</p>

Pavadinimas	Mokėjimų statistika (MS)
3.2. Aprėptis (duomenų aprėptis, aprėpties išimtys, neužfiksuota veikla)	Mokėjimų statistikos atskaitingą visumą sudaro visi Lietuvos mokėjimo paslaugų teikėjai: Lietuvos bankas, Lietuvoje įsteigti bankai, užsienio bankų filialai, Lietuvos centrinė kredito unija, kredito unijos, Lietuvoje įsteigtos mokėjimo įstaigos, užsienio mokėjimo įstaigų filialai, Lietuvoje įsteigtos elektroninių pinigų įstaigos ir užsienio elektroninių pinigų įstaigų filialai.
3.3. Klasifikacija ir skirstymas į sektorius	-
3.4. Skaičiavimo metodai (vertės nustatymas, apskaitos metodas, išplėtimo / užskaitos procedūros)	<p>Atliktų mokėjimų skaičius ir vertė skaičiuojama per ketvirtį. Į šį skaičių įtraukiami Lietuvos mokėjimo paslaugų teikėjų (MPT) klientų, kurie nepriklauso MPT sektoriui, ir pačių Lietuvos MPT, kai kita sandorio šalis priklauso ne MPT sektoriui, per ketvirtį inicijuoti mokėjimai. Mokėjimai, kai abi sandorio šalys yra MPT, į mokėjimų statistiką neįtraukiami.</p> <p>Statistiniai duomenys nurodomi sveikaisiais skaičiais:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokėjimo paslaugų teikėjams priklausančių klientų aptarnavimo vietų, vienadienių indėlių sąskaitų, mokėjimo kortelių ir įrenginių skaičius – vienetais; - operacijų skaičius – tūkstančiais vienetų; <p>operacijų vertė – tūkstančiais eurų (operacijų, atliktų užsienio valiuta, vertė perskaičiuojama į šalies valiutą pagal oficialų mokėjimo dienos šalies ir užsienio valiutos santykį).</p>
3.5. Duomenų šaltiniai	Lietuvos mokėjimų statistikos duomenys renkami tiesiogiai iš Lietuvos mokėjimo paslaugų teikėjų pagal Lietuvos banko valdybos 2014 m. balandžio 24 d. nutarimą Nr. 03-65 „Dėl mokėjimų statistinės atskaitomybės“ (su vėlesniais pakeitimais).
3.6. Statistiniai metodai	Skelbiant paskutinio laikotarpio duomenis gali būti tikslinami praėjusio laikotarpio duomenys. Ankstesnių nei praėjusio laikotarpio duomenys gali būti tikslinami išimtiniais atvejais (pvz., dėl reikšmingų pataisų).
4. Duomenų tikslumas ir suderinamumas	
4.1. Duomenų teisingumo patvirtinimas	Vykdomas duomenų suderinamumo, loginis ir patikimumo tikrinimas.
4.2. Duomenų revizijos	Skelbiant paskutinio laikotarpio duomenis gali būti tikslinami praėjusio laikotarpio duomenys. Ankstesnių nei praėjusio laikotarpio duomenys gali būti tikslinami išimtiniais atvejais (pvz., dėl reikšmingų pataisų).
4.3. Duomenų suderinamumas tarp sektorių ir tarp skirtingų statistikos sričių	
5. Duomenų sklaida	
5.1. Duomenų periodiškumas ir skelbimo terminai	Ketvirtinio dažnumo duomenys paskelbiami per ketvirtį po ataskaitinio laikotarpio pabaigos. MS skelbimo datos paskelbtos duomenų skelbimo kalendoriuje . Ataskaitinio ketvirčio duomenys skelbiami per ketvirtį po ataskaitinio laikotarpio pabaigos.
5.2. Duomenų sklaidos formos	MS duomenys skelbiami: <ul style="list-style-type: none"> - LB interneto svetainėje - ECB statistinių duomenų bazėje
6. Metaduomenų atnaujinimas	Metaduomenys peržiūrimi ir atnaujinami kartą per metus. Metaduomenų atnaujinimo data: 2020-06-30.